

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ
ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΤΟΜΕΑΣ “ΙΣΤΟΡΙΑ, ΔΟΓΜΑ,
ΔΙΟΡΘΟΔΟΣΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ”

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Α. ΤΣΙΓΚΟΣ

Γνωστικό αντικείμενο: “Δογματική της Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας”

τηλ.: [+30] 2310-99. 69.62 - Γραφείο: Θεολογική Σχολή, ἄρ. 353

Ὁρες συνεργασίας: Τρίτη 11-12 π.μ. & 2-3 μ.μ. - Πέμπτη 12-2 μ.μ.

e-mail: vtsigkos@past.auth.gr - vasilieostsigkos@gmail.com

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥΠΟΛΗ Α.Π.Θ. - 54124 - ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΒΙΟ - ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ

Γεννήθηκε τό 1963 στό Ἀργίτιο, ὅπου περάτωσε τίς γυμνασιακές καί λυκειακές του σπουδές. Τίς προπτυχιακές καί μέρος τῶν μεταπτυχιακῶν του σπουδῶν ἔκανε στή Θεσσαλονίκη, ὅπου καί μονίμως διαμένει.

Εἶναι ἔγγαμος, ἔχει τέσσερα παιδιά.

Α΄. ΣΠΟΥΔΕΣ - ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ

- ▶ 1985: Πτυχίο *Τμήματος Ποιμαντικῆς καί [Κοινωνικῆς Θεολογίας]* τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Α.Π.Θ., (βαθμός “ἄριστα”, 9).
- ▶ 1981-1985: Σπουδές στή *Σχολή Βυζαντινῆς Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς* τῆς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης.
- ▶ 1984-1985: Παρακολούθηση τοῦ *Σεμιναρίου Ἑλληνικῆς Παλαιογραφίας* τοῦ Πατριαρχικοῦ Ἰδρύματος Πατερικῶν Μελετῶν.
- ▶ 1986: Πτυχίο *Τμήματος Θεολογίας* τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Α.Π.Θ., (βαθμός “λίαν καλῶς”, 8.40).
- ▶ 1985-1987: Μεταπτυχιακές Σπουδές Συστηματικῆς Θεολογίας στό *Μεταπτυχιακό Τμήμα* τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Α.Π.Θ.
- ▶ 1987-1990: Μεταπτυχιακές Σπουδές στή *Ρωμαιοκαθολική Θεολογική Σχολή* τῆς Ἰρλανδίας στό *Pontifical University, St. Patrick’s College*, ὅπου εἰδικεύθηκε στούς τομεῖς τῆς Πατερικῆς καί Δογματικῆς Θεολογίας.
- ▶ 1990: *Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Εἰδίκευσης (Licentiate in Sacred Theology, S.T.L.)* τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς Ἰρλανδίας, (βαθμός “ἄριστα”, “magna cum laude”). Εἰδίκευση: Dogmatic Theology (Fundamental Dogmatic Theology and Ecclesiology).

- ▶ 1998: Διδακτορικό Δίπλωμα Θεολογίας στο *Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας* της Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ., (βαθμός “άριστα”).

Β'. ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ - ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

- ▶ 1981-1985: Ύπότροφος του *Ίδρύματος Κρατικών Ύποτροφιών* [Ι.Κ.Υ.].
- ▶ 1987-1990: Ύπότροφος της *Comité Catholique pour la Collaboration Culturelle* [CCCC].

Γ'. ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑ

- ▶ 2000-2004: Λέκτορας στο *Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας* του Α.Π.Θ., με γνωστικό αντικείμενο “*Δογματική της Όρθοδόξου Καθολικής Έκκλησίας*”.
- ▶ 2004-2010: Επίκουρος Καθηγητής στο ίδιο *Τμήμα*.
- ▶ 2010-2014: Αναπληρωτής Καθηγητής στο ίδιο *Τμήμα*.
- ▶ 2014-Σήμερα: Καθηγητής στο *Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού*.
- ▶ 2014-2020: Επισκέπτης Καθηγητής στο *Θεολογικό Ίνστιτούτο Άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός* του Πανεπιστημίου του Balmand στο Λίβανο.

Δ'. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ

Τά έρευνήτικα του ενδιαφέροντα αφορούν στή μελέτη του περιεχομένου της όρθοδόξου πίστεως, μέσα από τή ζωή και τά ποικίλα *μνημεία* του μακροαίωνα πολιτισμού λόγου και τέχνης, πού παράγει έν παντί τόπω και χρόνω ή Έκκλησία και τροφοδοτεί τή θεολογική της μαρτυρία χάριν του ανθρώπου έντός του κόσμου και τής ιστορίας.

Συγκεκριμένα, τό αντικείμενο μελέτης του άποτελεί ή κειμενική της παράδοση, ή όποία συναπαρτίζεται από τά άγιογραφικά κείμενα, τά συγγράμματα των άγίων Πατέρων, τίς δογματικές διατυπώσεις και τούς όρους των Οικουμενικών Συνόδων, τά κείμενα τής λειτουργικής πράξης (Ύμνοι, εύχές, *Συναξαριστής Αγίων*), τήν έκκλησιαστική τέχνη (εικόνας, αρχιτεκτονική ναών), καθώς και τίς θεσμικές και χαρισματικές εκφάνσεις (μοναχισμός, ιεραποστολή) και άλλα πολιτιστικά *στοιχεία* ως μάρτυρες τής έμπειρίας και θεολογίας τής έν Χριστώ ζωής τής έκκλησιαστικής κοινότητας.

Η *ακριβής έκθεση* τής όρθοδόξου πίστεως, μέ κέντρο τήν Τριαδολογία, τή Χριστολογία και τήν Έκκλησιολογία, γίνεται σέ διαχρονία και συγχρονία μέ τόν τρόπο ζωής των *φίλων του Θεού*, των άγίων, έτσι ώστε νά συνδέεται ή *Δογματική*

ὀργανικά καί ἄρρηκτα μέ τή βιβλική μαρτυρία καί τήν πατερική παράδοση, μέ τό ἦθος καί τή λατρεία, μέ τή θεωρία καί τήν πράξη τῆς Ἐκκλησίας.

Ε΄. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

- ▶ 2007-2017: Μέλος τῆς ἐρευνητικῆς ὁμάδος τοῦ “Δικτύου Κειμενικῆς καί Ἑρμηνευτικῆς Ἐκκλησιαστικῆς Παραδόσεως” (Κ.Ε.Ε.Π.) τοῦ Τμήματος (μέ ἐπιστημονική ὑπεύθυνη τήν καθηγήτρια Δέσπω Λιάλιου), ἑνός ἐκ τῶν ἀναγνωρισμένων θεματικῶν δικτύων ἔρευνας πού ὑποστηρίζονται ἀπό τήν Ἐπιτροπή Ἑρευνῶν τοῦ ΑΠΘ.

Συμμετείχε μέ εἰσηγήσεις σέ τρεῖς διοργανωθεῖσες ἡμερίδες μέ θεματική: *Τό ἱστορικό καί ἐρμηνευτικό πλαίσιο τῆς ἐποχῆς τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ Α΄* (Θεσσαλονίκη 19/4/2007), *Β΄* (Θεσσαλονίκη 20/3/2008) καί *Γ΄* (Θεσσαλονίκη 20/3/2009) καί στό Διεθνές Ἐπιστημονικό Συνέδριο τοῦ Τμήματος Ποιμαντικῆς καί Κοινωνικῆς Θεολογίας καί τοῦ Δικτύου (Κ.Ε.Ε.Π.), μέ θέμα: “Ἀπόστολος Παῦλος καί ἅγιος Γρηγόριος Παλαμᾶς: Ἀπό τήν Οἰκουμενική στήν ἡσυχαστική θεολογία” (Θεσσαλονίκη 27-28 Μαρτίου 2014).

- ▶ 2005-2008 καί 2010-2013: Ἐπόπτης στό Εὐρωπαϊκό Πρόγραμμα μέ τίτλο: “Πρακτική ἄσκηση φοιτητῶν τοῦ Τμήματος Ποιμαντικῆς καί Κοινωνικῆς Θεολογίας τοῦ ΑΠΘ”. Τό Πρόγραμμα ἐντάχθηκε στήν Πράξη: “Πρακτική ἄσκηση ἀνώτατης ἐκπαίδευσης” Μέτρο 2.4. “Ἐπαγγελματικός Προσανατολισμός καί σύνδεση μέ τήν ἀγορά ἐργασίας”, τοῦ 2^{ου} Ἐπιχειρησιακοῦ Προγράμματος Ἐκπαίδευσης καί Ἀρχικῆς Ἐπαγγελματικῆς Κατάρτισης (ΕΠΕΑΕΚ II), μέ ἐπιστημονικό ὑπεύθυνο τόν καθηγητή Ἡρακλῆ Ρεράκη.

ΣΤ΄. ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ - ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

- ▶ 1989-1990: Ἐδωσε σειρά εἴκοσι μαθημάτων στό *University College Dublin* σέ θέματα νεοελληνικῆς γλώσσας, παραδόσεως καί ὀρθοδόξου θεολογίας.
- ▶ 1990-2000: Ὑπηρέτησε ὡς Θεολόγος καθηγητής (ΠΕ01) στή Δευτεροβάθμια Ἐκπαίδευση, σέ σχολεῖα τῶν Νομῶν Ἑβρου, Ἡμαθίας καί Θεσσαλονίκης.
- ▶ 2000-2013: Δίδαξε στό *Τμήμα Ποιμαντικῆς καί Κοινωνικῆς Θεολογίας* τοῦ Α.Π.Θ. τά δύο ὑποχρεωτικά μαθήματα: *Δογματική τῆς Ὀρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας 1* καί *2* στους φοιτητές τῶν ΣΤ΄ καί Η΄ ἑξαμῆνων ἀντιστοίχως.
- ▶ 2013-2018: Δίδαξε τό ἐνιαῖο ὑποχρεωτικό μάθημα: *Δογματική τῆς Ὀρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας* στους φοιτητές τῶν ΣΤ΄ καί Η΄ ἑξαμῆνων ἀντιστοίχως.
- ▶ 2000-2001: Δίδαξε κατ’ ἀνάθεση τό ὑποχρεωτικό μάθημα: *Ἱστορία Δογμάτων*.

- ▶ 2000-2001 και 2004-2005: Δίδαξε κατ' ανάθεση τό υποχρεωτικό μάθημα: *Συμβολική Διορθόδοξες και Διαχριστιανικές Σχέσεις. Ιστορία της Οικουμενικής Κινήσεως.*
- ▶ 2004-2009: Δίδαξε κατ' ανάθεση τό υποχρεωτικό μάθημα: *Σύγχρονες Χριστιανικές Αίρέσεις.*
- ▶ 2017-2019: Δίδαξε τά υποχρεωτικά μαθήματα: *Έρμηνεία τών Δογματικών και Συμβολικών Κειμένων τής Όρθοδόξου Έκκλησίας I και II* στους φοιτητές τών Ε΄-Ζ΄ και ΣΤ΄-Η΄ έξαμήνων αντίστοιχως.
- ▶ 2017-Σήμερα: Συμμετέχει ώς συνδιδάσκων στό υποχρεωτικό έπιλεγόμενο μάθημα: *Θεολογία, Φυσικές Έπιστήμες και περιβάλλον (Σεμινάριο)* στους φοιτητές τών ΣΤ΄-Η΄ έξαμήνων.
- ▶ 2019-Σήμερα: Διδάσκει τά υποχρεωτικά μαθήματα: *Δογματική τής Όρθοδόξου Έκκλησίας I και Έρμηνεία τών Δογματικών και Συμβολικών Κειμένων τής Όρθοδόξου Έκκλησίας* στους φοιτητές τών Ε΄-Ζ΄ έξαμήνων.
- ▶ 2019-Σήμερα: Διδάσκει τό υποχρεωτικό μάθημα: *Δογματική τής Όρθοδόξου Έκκλησίας II* στους φοιτητές τών ΣΤ΄-Η΄ έξαμήνων.
- ▶ 2000-Σήμερα: Διδάσκει τό **έπιλεγόμενο** μάθημα: *Όρθόδοξη Έκκλησία: Κοινωνία Έσχάτων.*
- ▶ 2000-2003: Δίδαξε τά έπιλεγόμενα μαθήματα: *Θέματα Όρθοδόξου Έσχατολογίας Τό Άγιο Πνεύμα στην Όρθόδοξη Δογματική Θεολογία και Θέματα Όρθοδόξου Έκκλησιολογίας.*
- ▶ 2000-2012: Δίδαξε τό έπιλεγόμενο μάθημα: *Ειδικά θέματα Χριστολογίας - Έκκλησιολογίας.*
- ▶ 2012-Σήμερα: Διδάσκει τό έπιλεγόμενο μάθημα: *Χριστός και Άγιο Πνεύμα στην Όρθόδοξη Έκκλησιολογία.*
- ▶ 2000-2017: Δίδαξε στά τρία έξάμηνα τοϋ Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών τοϋ Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας τά τέσσερα **μεταπτυχιακά μαθήματα**: *Ειδικά θέματα Δογματικής τής Όρθοδόξου Καθολικής Έκκλησίας Α΄, Β΄, Γ΄ και Δ΄.*
- ▶ 2000-2001: Δίδαξε κατ' ανάθεση τό μεταπτυχιακό μάθημα: *Θέματα Δογματικής Θεολογίας* και τό μάθημα: *Θέματα Χριστιανικής Δογματικής.*
- ▶ 2017-2019: Δίδαξε κατ' ανάθεση τά μεταπτυχιακά μαθήματα *Θέματα Έρμηνείας τών Δογματικών και Συμβολικών κειμένων τής Όρθοδόξου Έκκλησίας Α΄* και *Θέματα Όρθοδόξου Πνευματικότητας Α΄* και *Β΄.*
- ▶ 2017-Σήμερα: Διδάσκει στά τρία έξάμηνα τοϋ Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών τοϋ Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικοϋ Πολιτισμοϋ: *“Όρθόδοξη Θεολογία και Χριστιανικός Πολιτισμός”* τά δύο μεταπτυχιακά μαθήματα: *Θέματα Δογματικής τής Όρθοδόξου Έκκλησίας Α΄* και *Β΄.*

- ▶ 2018-Σήμερα: Διδάσκει μαθήματα στά τρία έξάμηνα του *Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού*: “Σπουδές στην ιστορία, την πνευματικότητα, την τέχνη και την μουσική παράδοση του Άγιου Όρους” τά μεταπτυχιακά μαθήματα: *Θεολογία και Πνευματική Ζωή του Άγιου Όρους και Ζητήματα της μοναστικής θεολογίας και πνευματικότητας του Άγιου Όρους από την ίδρυσή του μέχρι σήμερα*.
- ▶ 2019-Σήμερα: Διδάσκει μαθήματα στά τρία έξάμηνα του *Διιδρυματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών*: “Ελλάδα: Έκκλησιαστική Ιστορία και Πολιτισμός” τό μεταπτυχιακό μάθημα: *Ιστορική επισκόπηση της Όρθοδόξου Θεολογίας*.
- ▶ 2008-Σήμερα: Διδάσκει στό Σεμινάριο Ειδίκευσης Πτυχιούχων του *Κέντρου Βυζαντινών Έρευνών* του Α.Π.Θ, στό Πρόγραμμα Βυζαντινής Θεολογίας.
- ▶ 2014-2020: Δίδαξε μαθήματα *Όρθοδόξου Δογματικής Θεολογίας*, ώς Έπισκέπτης Καθηγητής, σέ προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές στό *Θεολογικό Ίνστιτούτο Άγιος Ίωάννης ό Δαμασκηνός* του Πανεπιστημίου του Balmand στό Λίβανο.
- ▶ 2000-Σήμερα: Διδάσκει σέ Σεμινάρια διαφόρων Μητροπόλεων, Πολιτιστικών Φορέων και Συλλόγων.

Ζ'. ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΜΕ ΦΟΡΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

- ▶ Έχει συνεργασθεί μέ τούς καθηγητές T. Marsh, T. Corbett, P. Henry και T. Norris της Ρωμαιοκαθολικής Θεολογικής Σχολής της Ίρλανδίας.
- ▶ Έχει συνεργασθεί μέ τόν καθηγητή G. Dragas της Θεολογικής Σχολής του Durham της Άγγλίας.
- ▶ 2001-2003 και 2005-2006: Μέλος στό πρόγραμμα συμφωνίας έπιστημονικής συνεργασίας του Α.Π.Θ. μέ τό Πανεπιστήμιο Constantine the Philosopher της Nitra Σλοβακίας.
- ▶ 2000-Σήμερα: Συνεργάζεται μέ τούς όμοτέχνους καθηγητές του Τομέα Ιστορίας και Δόγματος του Τμήματος και μέ καθηγητές άλλων Θεολογικών Τμημάτων και Άνωτάτων Έκκλησιαστικών Άκαδημιών της ήμεδαπής και της άλλοδαπής.

Η. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

- ▶ 2000-Σήμερα: Συμμετέχει στο διοικητικό έργο του Τμήματος με την άνελλιπή του παρουσία και ενεργό συμμετοχή του στις Γενικές Συνελεύσεις του Τμήματος και του Τομέα στον οποίο ανήκει. Άκόμη συμμετέχει ενεργά σε διάφορες Έπιτροπές στις οποίες έχει οριστεί μέλος. Συγκεκριμένα:
- ▶ 2010-2011, 2013-2014 και 2017-2018: Διευθυντής του Τομέα: “*Ιστορία, Δόγμα, Διορθόδοξες και Διαχριστιανικές Σχέσεις*”.
- ▶ 2000-Σήμερα: Συμμετείχε ως μέλος σε εξήντα εβδομήντα (70) εκλεκτορικά σώματα και σε όκτώ τριμελείς εισηγητικές επιτροπές για την εκλογή και εξέλιξη μελών ΔΕΠ σε διάφορα Τμήματα Α.Ε.Ι., καθώς επίσης δύο φορές ορίστηκε αξιολογητής του συγγραφικού έργου σε εξελίξεις μελών ΔΕΠ. Έπισης συμμετείχε σε τέσσερις τριμελείς εισηγητικές επιτροπές για πρόσληψη επισημώνων Π.Δ. 407/80, σε πέντε τριμελείς εισηγητικές επιτροπές για “*απόκτηση ακαδημαϊκής-διδασκτικής εμπειρίας σε νέους επιστήμονες*” στο Τμήμα και σε δύο τριμελείς εισηγητικές επιτροπές για μετάταξη εκπαιδευτικών Δευτεροβάθμιας Έκπαίδευσης σε θέση Ε.ΔΙ.Π.
- ▶ Συμμετείχε ως μέλος σε δεκαπέντε (15) εκλεκτορικά σώματα, σε τέσσερις τριμελείς εισηγητικές επιτροπές για κρίση διδασκόντων καθηγητών στις τέσσερις Άνώτατες Έκκλησιαστικές Ακαδημίες.
- ▶ Μέλος στο πρόγραμμα συμφωνίας επιστημονικής συνεργασίας του ΑΠΘ με το Πανεπιστήμιο Constantine the Philosopher της Nitra Σλοβακίας κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2001-2002, 2002-2003 και 2005-2006.
- ▶ Μέλος της ομάδος εργασίας τον Φεβρουάριο του 2003, υπό την ευθύνη της Κοσμητείας της Θεολογικής Σχολής, για το κείμενο του Παγκοσμίου Συμβουλίου Έκκλησιών, με τίτλο: “*Φύση και σκοπός της Έκκλησίας*”.
- ▶ 2005: Μέλος της Κεντρικής Έπιτροπής θεμάτων των εξετάσεων του ΑΣΕΠ για τους θεολόγους-εκπαιδευτικούς (ΠΕ1).
- ▶ 2011-2012: Μέλος επιτροπής κτιρίου της Θεολογικής Σχολής.
- ▶ 2008-2010 και 2016-2018: Υπεύθυνος του Τομέα “*Ιστορία, Δόγμα, Διορθόδοξες και Διαχριστιανικές Σχέσεις*” στη Συντονιστική Έπιτροπή του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος.
- ▶ 2009-2014: Υπεύθυνος του Τομέα “*Ιστορία, Δόγμα, Διορθόδοξες και Διαχριστιανικές Σχέσεις*” στην επιτροπή για τη διαδικασία της Έσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜΕΑ) του Τμήματος.
- ▶ 2010-2013: Μέλος της Έπιτροπής Αναμόρφωσης του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος, με αντικείμενο την επικαιροποίηση του Προγράμματος Σπουδών με την αλλαγή των υφιστάμενων γνωστικών αντικειμένων και την κατάταξή τους σ’ ένα νέο ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Σπουδών.
- ▶ 2010-2011 και 2012-2015: Μέλος της Έπιτροπής κατατακτηρίων εξετάσεων του Τμήματος.

- ▶ 2010-2013: Μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐποπτείας τοῦ Πανεπιστημιακοῦ Γυμναστηρίου τοῦ ΑΠΘ, στήν ὁποία ὑπέβαλε ἐπανηλειμμένως προτάσεις γιά τήν ἀναβάθμιση τῆς λειτουργίας του καί τῶν παρεχόμενων ὑπηρεσιῶν του.
- ▶ 2014-2017: Μέλος τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ περιοδικοῦ τοῦ Τμήματος: *Κόσμος / Cosmos*.
- ▶ 2015-2017: Μέλος τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ περιοδικοῦ τοῦ Τμήματος: *Κόσμος / Cosmos*.
- ▶ Μέλος τῆς Ὄργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς διαφόρων Συνεδρίων καί ἡμερίδων, μεταξύ τῶν ὁποίων: τό Συνέδριο γιά τόν ἅγιο Γρηγόριο Παλαμᾶ (25 Φεβρ. 2010, 10 Μαρτ. 2011, 8 Μαρτ. 2012), τό Συνέδριο γιά τόν Ἑλληνισμό τῆς Μικρᾶς Ἀσίας (26-27 Νοέμβρ. 2010), τό Συνέδριο γιά τά 90 χρόνια ξεριζωμοῦ, Θεσσαλονίκη ἡ μητέρα τῶν προσφύγων (12-13 Ὀκτ. 2012), τό Διεθνές Συνέδριο γιά τόν Μέγα Κωνσταντῖνο καί τήν ἐποχή του. 1700 χρόνια ἀπό τό διάταγμα τῶν Μεδιολάνων (313-2013), (4-6 Δεκ. 2013) κ.ἄ.
- ▶ Μέλος ἐπιστημονικῶν - πνευματικῶν συλλόγων, μεταξύ τῶν ὁποίων: τῆς “Πανελληνίου Ἐνώσεως Θεολόγων”, τῆς “Ἐπιστημονικῆς Ἐταιρείας διά τήν βελτίωσιν τῆς ποιότητος ζωῆς τῶν χρονίως νευρολογικῶς πασχόντων”, τῆς “Ἐταιρείας Λογοτεχνῶν καί Συγγραφέων Ἡπείρου”, τῆς “Ἐνωμένης Ρωμηοσύνης”, τῆς “Ἐταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν” κ.ἄ.
- ▶ Μέλος τῆς Θεολογικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος γιά τή σύνταξη Ὑπομνηματιστικοῦ Σημειώματος γιά τό κείμενο τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν, μέ τίτλο: “The Church towards a common vision” (Διορθόδοξο Κέντρο Πεντέλης 15-18 Νοεμβρίου 2015).
- ▶ Μέλος τῆς Τριμελοῦς Ἐπιτροπῆς Ἐξωτερικῆς Ἀξιολόγησης τοῦ Προπτυχιακοῦ Προγράμματος Σπουδῶν “Θεολογία” τοῦ Ἰδρύματος “Θεολογική Σχολή Ἐκκλησίας Κύπρου”, μετά ἀπό πρόσκληση τοῦ Φορέα Διασφάλισης καί Πιστοποίησης τῆς Ποιότητος τῆς Ἀνώτερης Ἐκπαίδευσης (ΔΙΠΑΕ) τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, (Λευκωσία 4-7 Δεκεμβρίου 2016).
- ▶ Μέλος τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ περιοδικοῦ *Θεολογία* τοῦ Κλάδου Ἐκδόσεων τῆς Ἐπικοινωνιακῆς καί Μορφωτικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος γιά τά ἔτη 2017 καί 2018.
- ▶ 2017-2021: Μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Προγράμματος Προπτυχιακῶν Σπουδῶν τοῦ Τμήματος.
- ▶ 2017-2021: Σύμβουλος Σπουδῶν τοῦ Τμήματος.
- ▶ 2018-2020: Μέλος τῆς Συντονιστικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἐπανιδρυθέντος Προγράμματος Μεταπτυχιακῶν Σπουδῶν τοῦ Τμήματος “Ὁρθόδοξη Θεολογία καί Χριστιανικός Πολιτισμός”.
- ▶ 2020-2022: Ἀναπληρωτῆς Διευθυντής τῆς Συντονιστικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Προγράμματος Μεταπτυχιακῶν Σπουδῶν τοῦ Τμήματος “Ὁρθόδοξη Θεολογία καί Χριστιανικός Πολιτισμός”.

- ▶ 2019-Σήμερα: Μέλος τῆς Εἰδικῆς Διατμηματικῆς Ἐπιτροπῆς (Ε.Δ.Ε.) τοῦ *Διῖδρυματικοῦ Προγράμματος Μεταπτυχιακῶν Σπουδῶν*: “Ἑλλάδα: Ἐκκλησιαστική Ἱστορία καί Πολιτισμός”.
- ▶ 2021-Σήμερα: Μέλος τῆς Συντονιστικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ *Διῖδρυματικοῦ Προγράμματος Μεταπτυχιακῶν Σπουδῶν*: “Ἑλλάδα: Ἐκκλησιαστική Ἱστορία καί Πολιτισμός”.
- ▶ Μέλος τῆς Τριμελοῦς Ἐπιτροπῆς Ἐξωτερικῆς Ἀξιολόγησης - Πιστοποίησης τοῦ Προπτυχιακοῦ Προγράμματος Σπουδῶν “Θεολογία” τοῦ Ἰδρύματος “Θεολογική Σχολή Ἐκκλησίας Κύπρου”, μετά ἀπό πρόσκληση τοῦ Φορέα Διασφάλισης καί Πιστοποίησης τῆς Ποιότητος τῆς Ἀνώτερης Ἐκπαίδευσης (ΔΙΠΑΕ) τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, (27-29 Αὐγούστου 2020).

Θ'. ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

Ἔχει δημοσιεύσει συνολικά δώδεκα μονογραφίες-μελέτες, σαράντα τρία ἄρθρα, τρεῖς βιβλιοκρισίες καί δεκατέσσερα ἐλάσσονα δημοσιεύματα-κείμενα ἐκλαϊκευτικοῦ χαρακτήρα.

Ἀκολουθεῖ ἀναλυτικός κατάλογος δημοσιευμάτων:

I. ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ

- ▶ 1. *Historical and Doctrinal Themes. Eighth to Ninth century: A study in the letters of St Theodore the Studite (A.D. 759-826)*, Dublin 1990 [σσ. 122].
- ▶ 2. *Ἐκκλησιολογικές θέσεις τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου. Αὐθεντία καί πρωτεῖο*, ἐκδ. Ὁρθόδοξος Κυψέλη, Θεσσαλονίκη 1999 [σσ. 406, 1 Πίνακας].
- ▶ 3. *Βίος, Συγγράμματα καί ἀκολουθία τοῦ Ὁσίου Πατρός καί Ὁμολογητοῦ Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου*, ἐκδ. Ὁρθόδοξος Κυψέλη, Θεσσαλονίκη 2001 [σσ. 88].
- ▶ 4. *Ὁ ἀνακαινισμός τοῦ ἀνθρώπου κατά τή δογματική διδασκαλία τοῦ ἁγίου Συμεών τοῦ Νέου Θεολόγου*, ἐκδόσεις Πουρναρά, Θεσσαλονίκη 2009 [σσ. 421, 3 Πίνακες]. ISBN 960-242-349-8.
- ▶ 5. *Δογματικά καί Θεολογικά Μελετήματα Α΄*, ἐκδ. Πουρναρά, Θεσσαλονίκη 2010 [σσ. 286, 1 Εὐρετήριο]. ISBN 978-960-242-414-8.
- ▶ 6. *Προλεγόμενα στή θεολογική γνωσιολογία τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ*, ἐκδ. Πουρναρά, Θεσσαλονίκη 2010, [σσ. 173, 1 Εὐρετήριο]. ISBN 978-960-242-415-5.
- ▶ 7. *Θεσμική καί χαρισματική διάσταση τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ἐνότητα Χριστολογίας καί Πνευματολογίας στήν Ἐκκλησιολογία Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου*, ἐκδ. Πουρναρά, Θεσσαλονίκη 2010 [σσ. 333, 3 Πίνακες]. ISBN 978-960-242-431-1.

- ▶ 8. *Θέματα Δογματικής τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας*, ἐκδ. Ccity Publish, Θεσσαλονίκη 2014 [σσ. 526]. ISBN 978-960-93-6699-1.
- ▶ 9. *Περιχώρησις. Θεολογικό περιεχόμενο τοῦ ὄρου καί οἱ ἐφαρμογές του κατά τή Δογματική τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας*, ἐκδ. Ostracon, Θεσσαλονίκη 2015 [σσ. 456, 3 Πίνακες] ISBN 978-618-5146-10-8.
- ▶ 10. *Χάρισμα καί θεσμός στήν περί Ἐκκλησίας διδασκαλία τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου*, ἐκδ. Ostracon, Θεσσαλονίκη 2016 [σσ. 336, 3 Πίνακες] ISBN 978-618-5146-33-7.
- ▶ 11. *Δογματική τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. “Κατά τάς τῶν ἁγίων θεοπνεύστους θεολογίας καί τό τῆς Ἐκκλησίας εὐσεβές φρόνημα”*, ἐκδ. Ostracon, Θεσσαλονίκη 2019 [σσ. 508, 3 Πίνακες] ISBN 978-618-5146-52-8.
- ▶ 12. *Ἄνθρωπος, ὁ ἐν μικρῷ μέγας. Ὅψεις ὀρθοδόξου ἀνθρωπολογίας*, ἐκδ. Ἔννοια, Ἀθήνα 2019 [σσ. 303, 1 Πίνακας] ISBN 978-960-641-010-9.

II. APΘPA

- ▶ 1. “Ο Ἐκκλησιολογικός χαρακτήρας τῶν σχέσεων Ἐκκλησίας καί Πολιτείας κατά τόν ἅγιο Θεόδωρο Στουδίτη”, *Ἐπιστημονική Ἐπετηρίδα Θεολογικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Τμήμα Ποιμαντικῆς καί Κοινωνικῆς Θεολογίας*, ν. σ. 5 (1998), σσ. 275-294.
- ▶ 2. “Christ as Creator Logos and Saviour according to St Athanasius’ work *Oratio de Incarnatione Verbi*”, *Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς* 82 (1999), σσ. 843-854.
- ▶ 3. “St Augustine’s *De Doctrina Christiana*’ (A commentary on the *Prologue*”, *Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς* 83 (2000), σσ. 417-423.
- ▶ 4. “Ἡ διαμόρφωση τοῦ ὄρου ‘Θεοτόκος’ κατά τή διάρκεια τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων καί ἡ χριστολογική καί σωτηριολογική σημασία του”, *Ἐπιστημονική Ἐπετηρίδα Θεολογικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Τμήμα Ποιμαντικῆς καί Κοινωνικῆς Θεολογίας*, τ. 7 (2001), σσ. 171-201.
- ▶ 5. “Kształtowanie się terminu *Theotokos* w okresie Soborów Powszechnych i jego chrystologiczno-soteriologiczne znaczenie” [στήν *Ἐπετηρίδα* τῆς ἔδρας τῆς Ὁρθοδόξου Θεολογίας τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Μπιαλυστόκ Πολωνίας], *Ἐλπίς* 3, 5 (2001), σσ. 9-32.
- ▶ 6. “Ἡ λειτουργία τοῦ Συνοδικοῦ θεσμοῦ κατά τή δεύτερη εἰκονομαχική περίοδο”, *Θεολογία* 73, 2 (2002), σσ. 551-584.
- ▶ 7. “Człowiek i jego odrodzenie według dogmatyki kościoła prawosławnego w aspekcie bizantyjskiej tradycji liturgicznej” (“Ο ἄνθρωπος καί ἡ ἀναγέννησή του κατά τή Δογματική τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας μέ ἔμφαση στή Βυζαντινή Λειτουργική Παράδοση”), [στήν *Ἐπετηρίδα* τῆς ἔδρας τῆς Ὁρθοδόξου Θεολογίας τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Μπιαλυστόκ Πολωνίας], *Ἐλπίς* 4, 6 (2002), σσ. 120-143.

- ▶ 8. “Η Θεολογία τῶν νέων Μαρτυρολογίων”, *Επιστημονική Ἐπετηρίδα Θεολογικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Τμήμα Ποιμαντικῆς καὶ Κοινωνικῆς Θεολογίας*, τ. 8 (2002), σσ. 129-156.
- ▶ 9. “Ὁ ἄτολμηρός ἑθολογικός λόγος τοῦ ἁγίου Συμεῶν τοῦ Νέου Θεολόγου καὶ ἡ συμβολή του στό ἡσυχαστικό κίνημα καὶ τῆ φιλοκαλική ἀναγέννηση”, *Ὁρθοδοξία καὶ Παιδεία 2* (2003), σσ. 67-93.
- ▶ 10. “Ὁ διά τοῦ ἀνθρώπου ἀνακαινισμός τῆς κτίσεως”, *Ὁρθοδοξία καὶ Παιδεία 3* (2004), σσ. 67-86.
- ▶ 11. “Ἡ ἀναγέννηση τοῦ ἀνθρώπου στή Δογματική τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας”, *Ἡπειρωτικά Γράμματα* περίοδος Β΄, 4, 7 (2005), σσ. 411-416.
- ▶ 12. “Ἡ δογματική διδασκαλία τοῦ ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ”, στό συλλογικό τόμο *Στά βήματα τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα*. (Χαριστήριος τόμος πρός τιμὴν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Νέας Ἰουστινιανῆς καὶ πάσης Κύπρου κ. κ. Χρυσόστομου Β΄ γιὰ τὰ τριάντα χρόνια ἀρχιερατικῆς του διακονίας), Λευκωσία 2008, σσ. 715-741. [Τό ἴδιο, *Ὁρθοδοξία καὶ Παιδεία 4* (2005), σσ. 49-73].
- ▶ 13. “Ἡ θέση τοῦ πατριάρχου Ἱεροσολύμων καὶ τοῦ πατριάρχου τῆς Δύσεως” στήν Καθολική Ἐκκλησία καὶ ἡ Ἐκκλησιολογία τῆς ἑκκοινωνίας” στήν ἐπιστολογραφία τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου”, *Επιστημονική Ἐπετηρίδα Θεολογικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Τμήμα Ποιμαντικῆς καὶ Κοινωνικῆς Θεολογίας*, ν. σ. 11 (2006), σσ. 29-57.
- ▶ 14. “Χάρισμα καὶ θεσμός στόν ἅγιο Ἰωάννη τόν Χρυσόστομο”, ὑπό ἔκδοση στή *Πρακτικά Διεθνoῦς Ἐπιστημονικοῦ Συνεδρίου: Ἅγιος Ἰωάννης Χρυσόστομος 1600 ἔτη (407-2007)*, (Θεσσαλονίκη 22-25 Νοεμβρίου 2007), σσ. 1-28.
- ▶ 15. “Ἡ Ἐκκλησιολογία τῆς ἑκκοινωνίας” στήν ἐπιστολογραφία τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου”, *Philotheos. International Journal for Philosophy and Theology* 7 (2007), σσ. 252-271.
- ▶ 16. “Οἱ θεολογικές προϋποθέσεις τῆς περὶ Θεοῦ διδασκαλίας τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ”, *Philotheos. International Journal for Philosophy and Theology* 8 (2008), σσ. 253-258.
- ▶ 17. “Ἡ θεολογική θεμελίωση θεσμοῦ καὶ χαρίσματος στόν ἅγιο Ἰωάννη τόν Χρυσόστομο ὑπό τό πρίσμα τῆς παύλειας Ἐκκλησιολογίας”, *Επιστημονική Ἐπετηρίδα Θεολογικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Τμήμα Ποιμαντικῆς καὶ Κοινωνικῆς Θεολογίας*, ν. σ. 14 (2009), σσ. 85-105.
- ▶ 18. “Μυστήρια καὶ ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας στόν Ἰωάννη τόν Χρυσόστομο”, *Θεολογία* 81, 3 (2010), σσ. 181-211.
- ▶ 19. “Θεσμός καὶ χάρισμα στήν παύλεια Ἐκκλησιολογία τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσόστομο”, στή *Πρακτικά Διεθνoῦς Συνεδρίου μέ θέμα: Ἐκκλησία: Θεσμός καὶ χάρισμα κατά τόν Ἀπόστολο Παῦλο* (ΙΣΤ΄ Παύλεια), ἔκδ. Ἱερά Μητρόπολις Βεροίας, Ναούσης καὶ Καμπανίας, Βέροια 2010, σσ. 249-274.
- ▶ 20. “Οἱ φανερώσεις τοῦ Θεοῦ στήν κτίση καὶ τήν ἱστορία, πηγή θεογνωσίας κατά τόν ἅγιο Γρηγόριο τόν Παλαμᾶ”, *Philotheos. International Journal for*

Philosophy and Theology 11 (2011), σσ. 127-140. [Τό ἴδιο Ἐκκλησιαστικός Φάρος 82 (2011), σσ. 65-85].

▶ 21. “Ἡ φύση καί τό πολίτευμα τῆς Ἐκκλησίας κατά τήν Ὁρθόδοξη θεολογία”, *Ἐρῶ* τχ. 8 (2011), σσ. 9-15.

▶ 22. “Ἡ θεολογική βάση τοῦ ὄρου ‘κοινωνία τῆς θεώσεως’ στόν ἅγιο Γρηγόριο τόν Παλαμᾶ”, στό συλλογικό τόμο *Εἰς Μαρτύριον τοῖς ἔθνεσι. Τόμος Χαριστήριος Εἰκοσαετηρικός εἰς τόν Οἰκουμενικόν Πατριάρχη κ. κ. Βαρθολομαῖον*, ἐκδ. Ἀριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης - Θεολογική Σχολή, Θεσσαλονίκη 2011, σσ. 863-885.

▶ 23. “Ὁ ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός καί ἡ ταυτότητα τοῦ Γένους μας”, *Ἐρῶ* τχ. 12 (2012), σσ. 68-73.

▶ 24. “Τά ἔσχατα στή θεολογία καί ζωή τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας”, στόν τόμο “Ἡ ἐλπίδα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας γιά τήν αἰωνιότητα καί οἱ πλάνες τῶν ἔσχατολογικῶν αἰρέσεων”, Πρακτικά ΚΔ΄ Πανορθοδόξου Συνδιασκέψεως Ἐντεταλμένων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καί Ἱερῶν Μητροπόλεων γιά θέματα αἰρέσεων καί παραθρησκείας (Θεσσαλονίκη 15-17 Ὀκτωβρίου 2012), ἐκδ. Κλάδος Ἐκδόσεων τῆς Ἐπικοινωνιακῆς καί Μορφωτικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἀθήναι 2013, σσ. 15-47.

▶ 25. “The character of ‘primacy’ in the life and tradition of the Church according to St Theodore the Studite”, *Κόσμος/Cosmos* 2 (2013), σσ. 29-48.

▶ 26. “‘Κοινωνία’ τῶν πιστῶν μέ τήν Ἐκκλησία καί τόν ἐπίσκοπο ἢ διακοπή τῆς χάριν τῆς ἀληθείας: Τό παράδειγμα τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου ἔναντι τῶν προκλήσεων τῶν καιρῶν μας”, στό συλλογικό τόμο *Στά βήματα τῶν Πατέρων μας*, ἐκδ. Ἀρχονταρῖκι, Ἀθήνα 2014, σσ. 293-317.

▶ 27. “Ἡ σωτηρία τοῦ ‘ὄλου’ ἀνθρώπου στή Θεολογία καί ζωή τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας”, σσ. 1-20, ὑπό ἔκδοση στόν τόμο “*Τό πρόβλημα τῆς ἀσθενείας, αἰρετικές καί ἀποκρυφιστικές προσεγγίσεις*”, Πρακτικά ΚΕ΄ Πανορθοδόξου Συνδιασκέψεως Ἐντεταλμένων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καί Ἱερῶν Μητροπόλεων γιά θέματα αἰρέσεων καί παραθρησκείας (Βόλος 4-6 Νοεμβρίου 2013), ἐκδ. Κλάδος Ἐκδόσεων τῆς Ἐπικοινωνιακῆς καί Μορφωτικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

▶ 28. “Τό ‘ὄλον’ τῆς ὀρθοδόξου θεολογίας καί σύγχρονες τριαδολογικές ἐκφράσεις κατά τόν π. Ἰωάννη Ρωμανίδη”, στά *Πρακτικά Ἡμερίδος καί Θεολογικές-Ἱστορικές Μελέτες: π. Ἰωάννης Ρωμανίδης, τό ἔργο καί ἡ διδασκαλία του*, ἐκδ. Ἱερά Μονή Γενεθλίου τῆς Θεοτόκου Πελαγίας, Λεβάδεια 2014, σσ. 174-194. [Τό ἴδιο *Κοινωνία* 58, 3 (2014), σσ. 97-114].

▶ 29. “Τό Ἅγιο Πνεῦμα στήν Ὁρθόδοξη Παράδοση”, *Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς*, τχ. 846 (2012-2014), σσ. 3-18.

▶ 30. “Ὁ ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός καί ἡ ταυτότητα τοῦ Γένους μας”, στά *Πρακτικά Γ΄ Συνεδρίου: Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία καί διαφύλαξη τῆς ἐθνικῆς ταυ-*

τότητος - Νεομάρτυρες, Άγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός - Ἐπαναστατικά κινήματα, ἐκδ. Ἀρχονταρίκι, Ἀθήνα 2015, σσ. 249-259.

▶ 31. “Πιστεύω... εἰς Μίαν, Ἁγίαν, Καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν”, *Ἐρῶ* 25 (2016), σσ. 61-69.

▶ 32. “Οἱ προϋποθέσεις τῆς θεώσεως διὰ τῆς θείας Εὐχαριστίας στὸν ἅγιο Γρηγόριο τὸν Παλαμᾶ”, στὰ *Πρακτικά Α΄ Θεολογικοῦ Συνεδρίου: Θεολογία καὶ Ποιμαντική*, Ναύπακτος 3-4 Ὀκτωβρίου 2015, ἐκδ. Ἱερά Μονὴ Γενεθλίου τῆς Θεοτόκου, Λεβάδεια 2016, σσ. 54-74.

▶ 33. “Ὁ ἱερός Χρυσόστομος ὡς χαρακτηριστικὸ παράδειγμα συνύπαρξης καὶ συνεκδήλωσης χαρίσματος καὶ θεσμοῦ”, *Θεολογία* 88, 1 (2017), σσ. 47-65.

▶ 34. “Ἡ περὶ ἀνθρώπου διδασκαλία τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας”, στὸν τόμο *“Αἰρετικές καὶ ἀποκρυφιστικές θεωρήσεις περὶ ἀνθρώπου καὶ ἀνθρώπινα δικαιώματα”*, Πρακτικά ΚΗ΄ Πανορθόξου Συνδιασκέψεως Ἐντεταλμένων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ Ἱερῶν Μητροπόλεων γιὰ θέματα αἰρέσεων καὶ παραθρησκείας (Ἀργίνιον 31 Ὀκτωβρίου - 2 Νοεμβρίου 2016), ἐκδ. Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἀθήνα 2017, σσ. 29-50.

▶ 35. “Ἡ θεολογία τῆς περιχωρήσεως στὴν περὶ Ἁγίας Τριάδος διδασκαλία τῶν Καππαδοκῶν Πατέρων”, *Θεολογία* 88, 2 (2017), σσ. 37-54.

▶ 36. “The Dogmatic Theology of the Church and Contemporary Theological Research”, *The Greek Orthodox Theological Review* 62, 3-4 (2017), σσ. 211-240.

▶ 37. “Ἡ ἔννοια τῆς κίνησης καὶ τῆς χωρητικότητας στὴν Τριαδολογία τοῦ Μεγάλου Ἀθανασίου”, *Κόσμος/Cosmos* 5 (2018), σσ. 163-177.

▶ 38. “Οἱ θεοφάνειες ὡς θεμελιώδης ἀρχὴ καὶ ἐρμηνευτικὸ κλειδί τῆς Δογματικῆς τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας”, στὸ συλλογικὸ τόμο *Μυριώνυμον εὐχος, Τῷ Σεβασμιωτάτῳ Μητροπολίτῃ Βεροίας, Ναούσης καὶ Καμπανίας κ. Παντελεήμονι ἐπὶ τῷ χρυσῷ Ἰωβηλαίῳ Ἱερωσύνης (1969-2019) καὶ τῷ ἀργυρῷ Ἰωβηλαίῳ Ἀρχιερωσύνης (1994-2019)*, Τόμ. Γ΄, ἐκδ. Ἱερά Μητρόπολις Βεροίας, Ναούσης καὶ Καμπανίας, Βέροια 2019, σσ. 597-614.

▶ 39. “Ἀνθρωπολογικὲς συνέπειες τῆς περιχωρήσεως στὴ διδασκαλία τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ”, στὰ *Πρακτικά Γ΄ Ἐπιστημονικοῦ Συμποσίου τῆς Ἐταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν*, μέ θέμα: “Βυζαντινὴ Μακεδονία. Θεολογία - Ἱστορία - Φιλολογία - Δίκαιο - Ἀρχαιολογία - Τέχνη” (Θεσσαλονίκη 14-15 Μαΐου 2016), ἐκδ. Ἐταιρεία Μακεδονικῶν Σπουδῶν, (Μακεδονικὴ Βιβλιοθήκη. Ἀρ. 111), Θεσσαλονίκη 2019, σσ. 71-75.

▶ 40. “Ἡ σπουδαιότητα τῶν θεοφανειῶν γιὰ τὴν Ὀρθόδοξη Θεολογία”, στὸ συλλογικὸ τόμο *Ἁγία Γραφή καὶ Πολιτισμός. Τιμητικὸς Τόμος στὸν Καθηγητὴ Χρήστο Κ. Οἰκονόμου*, ἐκδ. Κέντρον Μελετῶν Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου, Θεσσαλονίκη-Λευκωσία 2020, τ. Β΄, σσ. 539-565.

▶ 41. “Ὁ περιχωρητικὸς τρόπος τῆς Ὀρθοδόξου Θεολογίας τοῦ εἰκοστοῦ πρώτου αἰῶνα”, στὰ *Πρακτικά τοῦ Η΄ Διεθνoῦς Συνεδρίου Ὀρθοδόξου Θεολογίας*, μέ θέμα: “Ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλη Σύνοδος τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας: Ἡ

Ὁρθόδοξη θεολογία στὸν 21^ο αἰῶνα” (Θεσσαλονίκη 21-25 Μαΐου 2018), διαδικτυακή ἀνάρτηση στή σελίδα “Ἡ Ἁγία καί Μεγάλη Σύνοδος”, Θεολογική Σχολή Α.Π.Θ., Θεσσαλονίκη 2020, σσ. 504-511.

▶ 42. “Ὁ Ἅγιος Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός ὡς θεολόγος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας”, στό συλλογικό τόμο *Ἅγιος Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός ὁ Ἁγιορείτης Φωτιστής τοῦ Γένους*, Πρακτικά Θεολογικῆς Ἐπιστημονικῆς Ἡμερίδας, ἐκδ. Ἱερά Μεγίστη Μονή Βατοπαιδίου, Ἅγιον Ὄρος 2020, σσ. 59-73.

▶ 43. “Ὁ περιχωρητικός τρόπος τῆς Ὁρθοδόξου Θεολογίας τοῦ εἰκοστοῦ πρώτου αἰῶνα”, στό συλλογικό τόμο *Κοινωνική Θεολογία. Ἀπό τήν Μεταθρησκευτική ἀνθρωπολογία στήν Ἠθική τῶν θρησκευτῶν. Ἀφιερωματικός Τόμος στὸν Καθηγητή καί Κοσμητόρα τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ε.Κ.Π.Α. Ἀπόστολο Β. Νικολαΐδη*, ἐκδ. Γρηγόρη, Ἀθήνα 2020, σσ. 153-163.

III. ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΕΣ

▶ 1. Δημήτριος Ἰ. Φαλλῆς, *Ὁ Ἅγιος Λεωνίδης ὁ Μάρτυς. Ἡ ταυτότητά του. Ὁ παλαιοχριστιανικός ναός του στό Κλαψί (Κλαυσεῖον) Εὐρυτανίας*, Ἀθήνα 1999, στό περιοδικό *Θεολογία* 72, 1 (2001), σσ. 420-424.

▶ 2. Πρωτοπρεσβύτερος Κωνσταντῖνος Μ. Φούσκας, *Θεοδώρου Στουδίτη, ΠΝΕΥΜΑ ΚΑΙ ΣΑΡΚΑ. Χειραγώγηση στήν Ὁρθόδοξη Πνευματικότητα*, Ἀθήνα 1997, στό περιοδικό *Θεολογία* 73, 2 (2002), σσ. 760-767.

▶ 3. Ἀρχιμανδρίτης Εἰρηναῖος Χατζηγεφραμίδης, *Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος: Πραγματιστής τοῦ παρόντος ὀραματιστής τοῦ μέλλοντος*, ἐκδ. Σταμούλη, Θεσσαλονίκη 2012, στό περιοδικό *Θεολογία* 84, 1 (2013), σσ. 342-345.

IV. ΕΛΑΣΣΟΝΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ - ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΛΑΪΚΕΥΤΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

▶ 1. “Ἡ προσωπικότητα καί τό ἔργο τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου”, *Θεοδορμία* τχ. 1 (1999), σσ. 50-59· τχ. 2 (1999), σσ. 79-91.

▶ 2. “Μαρτυρία καί διακονία τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας στήν Πολωνία”, *Ἡ ἀλήθεια* 2 (Σεπτέμβριος 2001), σσ. 10-11· *Ὁ ἅγιος Νικήτας* 12, τχ. 133-134 (2001), σσ. 277-281.

▶ 3. “Ἡ στάση τοῦ Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου ἔναντι τῶν συνόδων τῆς ἐποχῆς του”, στόν τόμο *Δ΄ Συνάντηση Βυζαντινολόγων Ἑλλάδος καί Κύπρου (20-22 Σεπτεμβρίου 2002). Εἰσηγήσεις - Περιλήψεις Ἀνακοινώσεων*, Θεσσαλονίκη 2003, σ. 172.

▶ 4. “Ὁ ‘τολμηρός’ θεολογικός λόγος τοῦ ἁγίου Συμεών τοῦ Νέου Θεολόγου καί ἡ συμβολή του στή φιλοκαλική ἀναγέννηση”, στόν τόμο *Ε΄ Συνάντηση Βυζαντινολόγων Ἑλλάδος καί Κύπρου* (Κέρκυρα 3-5 Ὀκτωβρίου 2003). *Εἰσηγήσεις-περιλήψεις*, ἐκδ. Ἴόνιο Πανεπιστήμιο, Κέρκυρα 2005, σσ. 120-122.

- ▶ 5. “Πίστη και ζωή στις Διδαχές του αγίου Κοσμά του Αιτωλού”, *Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός* 2 (2007), σσ. 18-21.
- ▶ 6. “Επικήδειος προσφώνησις στον αρχιμανδρίτη π. Στέφανο Σιναίτη (πρωτοπρεσβύτερο Σάββα Ί. Φαρόπουλο) 1936-2007”, *Γρηγόριος ο Παλαμᾶς* 90, τχ. 817 (2007), σσ. 313-318.
- ▶ 7. “Ο ανακαινισμός του “όλου” ανθρώπου”, *Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός* τχ. 3 (2007), σσ. 35-38· τχ. 4 (2007), σσ. 34-37.
- ▶ 8. “Τά μυστήρια της Ἐκκλησίας ὡς μέσα καί τρόπος ἀνακαινισμοῦ τοῦ ἀνθρώπου”, *Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός* τχ. 16 (2010), σσ. 16-18.
- ▶ 9. “Οἱ θεολογικές προϋποθέσεις τῆς περὶ Θεοῦ διδασκαλίας τοῦ ἀγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ”, σὸν τόμο *Ζ' Συνάντηση Βυζαντινολόγων Ἑλλάδος καί Κύπρου: Παράδοση καί ἀνανέωση στό Βυζάντιο* (Κομοτηνή 20-23 Σεπτεμβρίου 2007). ἐκδ. Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Κομοτηνή 2011, σσ. 242-243.
- ▶ 10. “Σύνδεσμος καί ἐνότητα κλήρου καί λαοῦ στή ζωή τῆς Ἐκκλησίας”, *Ἡ Ὁδός* 7 (2012), σσ. 5-9.
- ▶ 11. “Χριστούγεννα: Τό Μυστήριο τοῦ Θεοῦ καί τοῦ ἀνθρώπου”, στά *Θρησκευτικά Ἀναγνώσματα: Τά Χριστούγεννα στή ζωή τῶν Ἑλλήνων*, ἐνθετο ἐφημ. *Ἐλεύθερος Τύπος* 16-12-2012, σσ. 8-19.
- ▶ 12. “Ο Ἀπόστολος Ε. Παπαχρήστος ὡς θεολόγος στή διακονία τῆς Ἐκκλησίας”, σὸ συλλογικό τόμο: *Ἀντίδωρον Τιμῆς. Ἀπόστολος Παπαχρήστος 1949-2013*, Ἀργίτιο, 2013, σσ. 51-55.
- ▶ 13. “Τά μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας ἢ λόγος περὶ τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς τοῦ κόσμου”, *Ἡ Ὁδός* 11 (2016), σσ. 15-18.
- ▶ 14. “Τό Πνεῦμα τό Ἅγιον... ὅλον συγκροτεῖ τόν θεσμόν τῆς Ἐκκλησίας”, *Τεραποστολικός Ταχυδρόμος* τχ. 147 (2019), σσ. 19-23.

Ι. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΜΕ ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ - ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

Ἐχει συμμετάσχει σέ δεκάδες Θεολογικά ἐπιστημονικά Συνέδρια, Συμπόσια καί Ἡμερίδες στήν Ἑλλάδα καί τό Ἐξωτερικό ὡς σύνεδρος, ὡς εἰσηγητής καί ὡς μέλος ὀργανωτικῆς ἐπιτροπῆς. Ἐξ αὐτῶν ἔχει συμμετάσχει μέ εἰσήγηση σέ τριάντα ἕξι Διεθνή Συνέδρια ἢ Συμπόσια στήν Ἑλλάδα καί τό Ἐξωτερικό καί ἔχει δώσει σαράντα Διαλέξεις. Ἀκολουθεῖ ἀναλυτικός κατάλογος μέ τίτλους τῶν Συνεδρίων καί τῶν εἰσηγήσεών του σέ αὐτά:

Ι. ΤΙΤΛΟΙ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ

- ▶ 1. Διεθνές Συνέδριο τῆς ἑδρας Ὁρθοδόξου Θεολογίας τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Μπιαλυστόκ τῆς Πολωνίας, μέ θέμα: “*Ἡ Θεοτόκος στή λατρεία καί εὐσέβεια*” (Μπιαλυστόκ 7-8 Ἰουνίου 2001). Εἰσήγηση μέ τίτλο: “Ἡ διαμόρφωση τοῦ

ὄρου 'Θεοτόκος' κατά τή διάρκεια τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων καί ἡ χριστολογική καί σωτηριολογική σημασία του”.

▶ 2. Ἐπιστημονικό Συμπόσιο “Πρός τιμήν καί μνήμην τοῦ ἁγίου Σεραφεῖμ Ἐπισκόπου Φαναρίου καί Νεοχωρίου” (Νεοχώριο Καρδίτσης 24-26 Μαΐου 2002). Εἰσήγηση μέ τίτλο: “Ἡ Θεολογία τῶν νέων Μαρτυρολογίων”.

▶ 3. Διεθνές Συνέδριο τῆς ἔδρας Ὁρθοδόξου Θεολογίας τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Μπιαλυστόκ τῆς Πολωνίας, μέ θέμα: “Ἡ θεία Λειτουργία στή χριστιανική ζωή” (Μπιαλυστόκ 7-9 Ἰουνίου 2002). Εἰσήγηση μέ τίτλο: “Ὁ ἄνθρωπος καί ἡ ἀναγέννησή του κατά τή Δογματική τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μέ ἔμφαση στή Βυζαντινή Λειτουργική Παράδοση”.

▶ 4. Δ΄ Συνάντηση Βυζαντινολόγων Ἑλλάδος καί Κύπρου (Θεσσαλονίκη 20-22 Σεπτεμβρίου 2002). Εἰσήγηση μέ τίτλο: “Ἡ στάση τοῦ Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου ἔναντι τῶν συνόδων τῆς ἐποχῆς του”.

▶ 5. Ε΄ Συνάντηση Βυζαντινολόγων Ἑλλάδος καί Κύπρου (Κέρκυρα 3-5 Ὀκτωβρίου 2003). Εἰσήγηση μέ τίτλο: “Ὁ ‘τολμηρός’ θεολογικός λόγος τοῦ ἁγίου Συμεών τοῦ Νέου Θεολόγου καί ἡ συμβολή του στή φιλοκαλική ἀναγέννηση”.

▶ 6. Ἐπιστημονικό Συμπόσιο, μέ θέμα: “Ἱστορία καί Πνευματικός βίος τῶν Ἀγράφων κατά τήν Ὀθωμανοκρατία καί τούς Νεώτερους χρόνους” (Καρπενήσι 28-30 Μαΐου 2004). Εἰσήγηση μέ τίτλο: “Ἡ δογματική διδασκαλία τοῦ ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ”.

▶ 7. Β΄ Σεμινάριο Ὁρθοδόξου Θεολογίας, μέ θέμα “Ἄνθρωπος καί φυσικό περιβάλλον” (Ἱερά Μονή Ἄνω Ξενιάς 27-29 Μαΐου 2005). Εἰσήγηση μέ τίτλο: “Ἡ πορεία τοῦ ἀνθρώπου ἀπό τήν πτώση στή θέωση καί ἡ σχέση του μέ τήν κτίση”.

▶ 9. Ἐπιστημονικό Συμπόσιο στά πλαίσια τῶν Μ΄ Δημοτηρίων, μέ θέμα: “Χριστιανική Μακεδονία: Θεσσαλονίκη - Ἱεροσόλυμα” (Θεσσαλονίκη 4-6 Νοεμβρίου 2005). Εἰσήγηση μέ τίτλο: “Ὁ πατριάρχης Ἱεροσολύμων στήν ἐπιστολογραφία Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου”.

▶ 10. Ζ΄ Συνάντηση Βυζαντινολόγων Ἑλλάδος καί Κύπρου, μέ θέμα: “Παράδοση καί ἀνανέωση στό Βυζάντιο” (Κομοτηνή 20-23 Σεπτεμβρίου 2007). Εἰσήγηση μέ τίτλο: “Προλεγόμενα στή θεολογία τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ”.

▶ 11. Διεθνές Ἐπιστημονικό Συνέδριο τοῦ Τμήματος Ποιμαντικῆς καί Κοινωνικῆς Θεολογίας, μέ θέμα: “Ἅγιος Ἰωάννης Χρυσόστομος 1600 ἔτη (407-2007)” (Θεσσαλονίκη 22-25 Νοεμβρίου 2007). Εἰσήγηση μέ τίτλο: “Χάρισμα καί θεσμός στόν ἅγιο Ἰωάννη τόν Χρυσόστομο”.

▶ 12. Β΄ Ἐπιστημονική Ἡμερίδα τοῦ “Τομέα Ἱστορίας, Δόγματος, Διορθοδόξων καί Διαχριστιανικῶν Σχέσεων - Δίκτυο Κειμενικῆς καί Ἑρμηνευτικῆς Ἐκκλησιαστικῆς Παραδόσεως”, μέ θέμα: “Τό ἱστορικό καί ἐρμηνευτικό πλαίσιο τῆς ἐποχῆς τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ Β΄” (Θεσσαλονίκη 20 Μαρ-

τίου 2008). Εισήγηση με τίτλο: “*Ενώσεις και διακρίσεις στη θεολογία του αγίου Γρηγορίου του Παλαμά*”.

▶ 13. Γ΄ Επιστημονική Ημερίδα του “Τομέα Ιστορίας, Δόγματος, Διορθοδόξων και Διαχριστιανικών Σχέσεων - Δίκτυο Κειμενικής και Έρμηνευτικής Έκκλησιαστικής Παραδόσεως”, με θέμα: “*Τό ιστορικό και έρμηνευτικό πλαίσιο της έποχής του αγίου Γρηγορίου του Παλαμά Γ΄*” (Θεσσαλονίκη 20 Μαρτίου 2009). Εισήγηση με τίτλο: “*Διάκριση ούσιας και ένεργειών στη θεολογία του αγίου Γρηγορίου του Παλαμά*”.

▶ 14. Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο στα πλαίσια των ΙΣΤ΄ Παυλείων, με θέμα: “*Θεσμός και χάρισμα κατά τον Άπόστολο Παύλο*” (Βέροια 26-28 Ιουνίου 2010). Εισήγηση με τίτλο: “*Η θεολογική θεμελίωση θεσμού και χαρίσματος στον Άγιο Ίωάννη τον Χρυσόστομο υπό τό πρίσμα της παύλειας Έκκλησιολογίας*”.

▶ 15. Θεολογικό Συνέδριο της Ίερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, με θέμα: “*Εἰς ἱεράν μνήμην και τιμήν του αγίου Γρηγορίου του Παλαμά ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης*” (Θεσσαλονίκη 12-13 Μαρτίου 2011). Εισήγηση με τίτλο: “*Η θεολογική βάση του ὄρου ‘κοινωνία της θεώσεως’ στον Άγιο Γρηγόριο τον Παλαμά*”.

▶ 16. Συνέδριο της Ίερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος και Άλμυροῦ, με θέμα: “*Άντιαιρετικό Συνέδριο για θέματα αίρέσεων και παραθρησκείας*” (Βόλος 7-9 Φεβρουαρίου 2012). Εισήγηση με τίτλο: “*Θεολογική θωράκιση των μελών της Έκκλησίας ἔναντι των αίρέσεων*”.

▶ 17. ΚΔ΄ Πανορθόδοξος Συνδιάσκεψις της Συνοδικῆς Έπιτροπῆς ἐπί των αίρέσεων της Ίερᾶς Συνόδου της Έκκλησίας της Ελλάδος, με θέμα: “*Η ἔλπιδα της Ὁρθοδόξου Έκκλησίας για τήν αἰωνιότητα και οἱ πλάνες των ἔσχατολογικῶν αίρέσεων*” (Θεσσαλονίκη 15-17 Ὀκτωβρίου 2012). Εισήγηση με τίτλο: “*Τά ἔσχατα στη θεολογία και ζωή της Ὁρθοδόξου Έκκλησίας*”.

▶ 18. Σεμινάριο κληρικῶν της Ίερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος και Άλμυροῦ, με θέμα: “*Πατερική Θεολογία*” (Βόλος 15 Ἀπριλίου 2013). Εισήγηση με τίτλο: “*Κοινωνία των πιστών με τήν Έκκλησία και τον ἐπίσκοπο ἢ διακοπή της χάριν της ἀληθείας: Τό παράδειγμα του αγίου Θεοδώρου του Στουδίτη ἔναντι των προκλήσεων των καιρῶν μας*”.

▶ 19. ΚΕ΄ Πανορθόδοξος Συνδιάσκεψις Ἐντεταλμένων Ὁρθοδόξων Έκκλησιῶν και Ίερῶν Μητροπόλεων της Συνοδικῆς Έπιτροπῆς ἐπί των αίρέσεων της Ίερᾶς Συνόδου της Έκκλησίας της Ελλάδος, με θέμα: “*Τό πρόβλημα της ἀσθενείας, αίρετικές και ἀποκρυφιστικές προσεγγίσεις*” (Βόλος 4-6 Νοεμβρίου 2013). Εισήγηση με τίτλο: “*Η σωτηρία του ὄλου ἀνθρώπου στη Θεολογία και ζωή της Ὁρθοδόξου Έκκλησίας*”.

▶ 20. Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο του Τμήματος Ποιμαντικῆς και Κοινωνικῆς Θεολογίας - Δίκτυο Κειμενικής και Έρμηνευτικῆς Έκκλησιαστικῆς Παράδοσης (ΚΕΕΠ), με θέμα: “*Άπόστολος Παῦλος και Άγιος Γρηγόριος Παλαμάς*”.

Ἀπό τὴν *Οἰκουμενικὴ στήν ἡσυχαστικὴ θεολογία* (Θεσσαλονίκη 27-28 Μαρτίου 2014). Εἰσήγηση μὲ τίτλο: “Ἡ ‘περιχώρηση’ στήν Τριαδολογία τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ”.

▶ 21. International Conference τοῦ Τμήματος Ποιμαντικῆς καί Κοινωνικῆς Θεολογίας τοῦ Α.Π.Θ., μὲ θέμα: “*Understanding persons. Ancient, Medieval and Modern Perspectives from the Christian East*” (Θεσσαλονίκη 14-15 Μαΐου 2014). Εἰσήγηση μὲ τίτλο: “Ἡ ‘περιχώρηση’ ὡς τρόπος τῆς κατά Θεόν ζωῆς τοῦ ἀληθινοῦ προσώπου”.

▶ 22. Γ΄ Διεθνὲς Συνέδριο τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Πολιτιστικῆς Ταυτότητος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, μὲ θέμα: “*Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία καί διαφύλαξη τῆς Ἐθνικῆς Ταυτότητος - Νεομάρτυρες, Ἅγιος Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός - Ἐπαναστατικά Κινήματα*” (Ἀθήνα 14-16 Νοεμβρίου 2014). Εἰσήγηση μὲ τίτλο: “Ὁ ἅγιος Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός καί ἡ ταυτότητα τοῦ Γένους μας”.

▶ 23. Θεολογικὸ Ἐπιστημονικὸ Συνέδριο τῆς Ἱερᾶς Μεγίστης Μονῆς Βατοπαιδίου καί τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Α.Π.Θ., μὲ θέμα: “*Ἅγιος Κοσμᾶς ὁ Ἁγιορείτης, Φωτιστὴς τοῦ Γένους*” (Θεσσαλονίκη 9-10 Δεκεμβρίου 2014). Εἰσήγηση μὲ τίτλο: “Ὁ ἅγιος Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός ὡς θεολόγος τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας”.

▶ 24. Διεθνὲς Ἐπιστημονικὸ Συνέδριο τῆς Ἱερᾶς Μεγίστης Μητροπόλεως Αἰτωλίας καί Ἀκαρνανίας, μὲ θέμα: “*Ἅγιος Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός. Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία καί Ἑλληνικόν Γένος*” (Ἀγρίνιο 27-28 Δεκεμβρίου 2014). Εἰσήγηση μὲ τίτλο: “Ἡ Ὁρθόδοξος πίστις στή θεολογία τοῦ ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ”.

▶ 25. Ἡ Ἐπιστημονικὴ Ἡμερίδα τοῦ “Τομέα Ἱστορίας, Δόγματος, Διορθοδόξων καί Διαχριστιανικῶν Σχέσεων - Δίκτυο Κειμενικῆς καί Ἐρμηνευτικῆς Ἐκκλησιαστικῆς Παραδόσεως”, μὲ θέμα: “*Τὸ ἱστορικὸ καί ἐρμηνευτικὸ πλαίσιο τῆς ἐποχῆς τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ Ζ΄*” (Θεσσαλονίκη 19 Μαρτίου 2015). Εἰσήγηση μὲ τίτλο: “Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα ὡς ἀπόρρητος ἔρωσ’ τοῦ Πατρὸς πρὸς τὸν Λόγο στή θεολογία τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ”.

▶ 26. Α΄ Θεολογικὸ Συνέδριο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ναυπάκτου καί ἁγίου Βλασίου, μὲ θέμα: “*Θεολογία καί Ποιμαντικὴ*” (Ναύπακτος 3 Ὀκτωβρίου 2015). Εἰσήγηση μὲ τίτλο: “Οἱ προϋποθέσεις τῆς θεώσεως διὰ τῆς θείας Εὐχαριστίας στὸν ἅγιο Γρηγόριο Παλαμᾶ”.

▶ 27. Γ΄ Ἐπιστημονικὸ Συμπόσιο τῆς Ἐταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν, μὲ θέμα: “*Βυζαντινὴ Μακεδονία. Θεολογία-Ἱστορία-Φιλολογία-Δίκαιο-Ἀρχαιολογία-Τέχνη*” (Θεσσαλονίκη 14-15 Μαΐου 2016). Εἰσήγηση μὲ τίτλο: “Ἀνθρωπολογικὲς συνέπειες τῆς περιχωρήσεως στή διδασκαλία τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ”.

▶ 28. Διεπιστημονικὴ Ἡμερίδα τοῦ Συλλόγου Μεταπτυχιακῶν Φοιτητῶν καί Ὑποψηφίων Διδακτόρων τοῦ Τμήματος Θεολογίας τοῦ Α.Π.Θ., μὲ θέμα: “*Ἀπὸ τὸ Πάθος στήν Ἀνάσταση. Τὸ νόημα τῆς Ὁρθόδοξης Σωτηριολογίας*”

(Θεσσαλονίκη 26 Μαΐου 2016). Εισήγηση με τίτλο: “Η φανέρωση του ανθρώπου στον Σταυρό και την Ανάσταση του Χριστού”.

▶ 29. Ημερίδα Έπιμόρφωσης Κατηχητών και Κυκλαρχών της Ίερας Μητροπόλεως Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας, με θέμα: “*Ελληνισμός - Χριστιανισμός: Οί δύο πυλώνες της Ορθόδοξης Κατήχησης*”. ΚΒ΄ Παύλεια (Νάουσα 12 Ιουνίου 2016). Εισήγηση με τίτλο: “Στό φῶς του Σταυρού και της Αναστάσεως”.

▶ 30. ΚΗ΄ Πανορθόδοξος Συνδιάσκεψις Έντεταλμένων Ορθοδόξων Έκκλησιῶν και Ίερῶν Μητροπόλεων της Συνοδικῆς Έπιτροπῆς ἐπί τῶν αἰρέσεων της Ίερας Συνόδου της Έκκλησίας της Ελλάδος, με θέμα: “*Αἱρετικές και ἀποκρουστικές θεωρήσεις περί ἀνθρώπου και ἀνθρώπινα δικαιώματα*” (Άγρίνιο 31 Ὀκτωβρίου-2 Νοεμβρίου 2016). Εισήγηση με τίτλο: “Η περί ἀνθρώπου διδασκαλία της Ορθοδόξου Έκκλησίας”.

▶ 31. Γ΄ Θεολογικό Συνέδριο της Ίερας Μητροπόλεως Ναυπάκτου και ἁγίου Βλασίου, με θέμα: “*Δυτική Θεολογία: θεωρία και πράξη*” (Ναύπακτος 30 Σεπτεμβρίου 2017). Εισήγηση με τίτλο: “Περί της γνώσεως του Θεοῦ στους Ἑλληνας Πατέρες και τῆ Δυτική Θεολογία (Μέθοδοι προσέγγισης συγκλίνουσες ἢ ἀποκλίνουσες;)”.

▶ 32. Η΄ Διεθνές Συνέδριο Ορθοδόξου Θεολογίας, με θέμα: “*Η Ἁγία και Μεγάλη Σύνοδος της Ορθοδόξου Έκκλησίας: Η Ορθόδοξη θεολογία στον 21^ο αἰῶνα*” (Θεσσαλονίκη 21-25 Μαΐου 2018). Εισήγηση με τίτλο: “Ο ‘περιχωρητικός’ λόγος της Ορθοδόξου Θεολογίας του εἰκοστού πρώτου αἰῶνα”.

▶ 33. Έπιστημονική Ημερίδα της Θεολογικῆς Σχολῆς του ΕΚΠΑ, με θέμα: “*Οἱ Πρόδρομοι της Ελληνικῆς Έπανάστασης του 1821: Κοσμάς ὁ Αἰτωλός (1714-1779)-Ρήγας Βελεστινλῆς (1757-1798)*” (Άθήνα 27 Μαρτίου 2019). Εισήγηση με τίτλο: “Θεολογία και Οἰκονομία στίς Διδαχές του ἁγίου Κοσμά του Αἰτωλοῦ”.

▶ 34. ΚΔ΄ Συνέδριον Πανελληνίου Χριστιανικοῦ Ὁμίλου Ορθοδόξου Ίεραποστολῆς, με θέμα: “*Η Ἁγία Ορθόδοξη Έκκλησία μας Έκκλησία της Πεντηκοστῆς*” (Αράχωβα 23-25 Αὐγούστου 2019). Εισήγηση με τίτλο: “Τό Πνεῦμα τό Ἅγιον... ὅλον συγκροτεῖ τόν θεσμόν της Έκκλησίας”.

▶ 35. Συνέδριο Ίερας Μητροπόλεως Αἰτωλίας και Ἁκαρνανίας, με θέμα: “*Ἅγιος Ἰάκωβος ὁ Νεομάρτυρας: Μαρτύριο και Μαρτυρία*” (Άγρίνιο / Θέρμο 1-3 Νοεμβρίου 2019). Εισήγηση με τίτλο: “Η Ορθόδοξη Θεολογία στά *Συναξάρια* τῶν Νεομαρτύρων”.

▶ 36. Διεθνές Συνέδριο του Τμήματος Ποιμαντικῆς και Κοινωνικῆς Θεολογίας Α.Π.Θ., της Καθολικῆς και της Προτεσταντικῆς Θεολογικῆς Σχολῆς του Πανεπιστημίου του Στρασβούργου και του Πατριαρχικοῦ Ἰδρύματος Πατερικῶν Μελετῶν, με θέμα: “*Ἀθανάσιος Ἀλεξανδρείας και Ἰλάριος Πικταβίου μεταξύ Ἀνατολῆς και Δύσης*” (Θεσσαλονίκη 5-7 Νοεμβρίου 2019). Εισήγηση με τίτλο:

“Η έννοια τῆς κίνησης καί τῆς χωρητικότητας στήν Τριαδολογία τοῦ Μεγάλου Ἀθανασίου”.

II. ΤΙΤΛΟΙ ΔΙΑΛΕΞΕΩΝ

▶ 1. Στό Βαφοπούλειο Πνευματικό Κέντρο τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης, μέ θέμα: “*Ο ἄνθρωπος καί ἡ ἀναγέννησή του*” (Θεσσαλονίκη 23 Σεπτεμβρίου 2002).

▶ 2. Στήν Ἡμερίδα Στελεχῶν τῶν Ἐνοριακῶν - Κατηχητικῶν Συνάξεων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, μέ θέμα: “*Ἡ σημασία τοῦ περιεχομένου τῆς Δογματικῆς γιά τήν ἐκκλησιαστική κατήχηση καί τό μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν*” (Θεσσαλονίκη 2 Μαρτίου 2003).

▶ 3. Στή Β΄ Λειτουργική Ἑβδομάδα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἱερισσοῦ, Ἀγίου Ὁρους καί Ἀρδαμερίου, μέ θέμα: “*Τά μυστήρια ὡς μέσα καί τρόπος τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς στήν Ἐκκλησία*” (Μεγάλη Παναγία Χαλκιδικῆς 13 Ἰουλίου 2004).

▶ 4. Στή Χριστιανική Φοιτητική Ἑνωση, μέ θέμα: “*Ἡ σάρκωση τοῦ Λόγου καί οἱ ὀντολογικές τῆς συνέπειες γιά τόν ἄνθρωπο*” (Θεσσαλονίκη 11 Δεκεμβρίου 2004).

▶ 5. Στό Σεμινάριο Κατηχητῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος καί Ἄλμυροῦ, μέ θέμα: “*Οὐσιώδη γνωρίσματα καί κριτικός ἔλεγχος τῶν ἐφαρμογῶν τῆς Ὁρθοδόξου Θεολογίας*” (Βόλος 15 Νοεμβρίου 2004).

▶ 6. Στό Βαφοπούλειο Πνευματικό Κέντρο τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης, μέ θέμα: “*Ἡ διά τοῦ ἀνθρώπου ἀνακαίνιση τῆς κτίσεως*” (Θεσσαλονίκη 30 Νοεμβρίου 2005).

▶ 7. Στή Σχολή Γονέων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Αἰτωλίας καί Ἀκαρνανίας, μέ θέμα: “*Ἡ ἀναγέννηση τοῦ ἀνθρώπου διά τῶν μυστηρίων τῆς Ἐκκλησίας*” (Ἀργίτιο 15 Ἰανουαρίου 2007).

▶ 8. Στό Ἀνοιχτό Λαϊκό Πανεπιστήμιο (2008-2009) τοῦ Δήμου Πτολεμαΐδας, μέ θέμα: “*Ἡ Ἐκκλησία ἰσημαίνεται ἐν τοῖς μυστηρίοις*” (Πτολεμαΐδα 22 Ἰανουαρίου 2009).

▶ 9. Στό Σεμινάριο Εἰδίκευσης Πτυχιούχων τοῦ Κέντρου Βυζαντινῶν Ἐρευνῶν τοῦ Α.Π.Θ. (Πρόγραμμα Βυζαντινῆς Θεολογίας 2008-2009), μέ θέμα: “*Ἡ ἐκκλησιολογική αὐθεντία κατά τόν 8^ο-9^ο αἰῶνα ὡς χριστολογικό ζήτημα*” (Θεσσαλονίκη 11 Φεβρουαρίου 2009).

▶ 10. Στό Σεμινάριο Εἰδίκευσης Πτυχιούχων τοῦ Κέντρου Βυζαντινῶν Ἐρευνῶν τοῦ Α.Π.Θ. (Πρόγραμμα Βυζαντινῆς Θεολογίας 2009-2010), μέ θέμα: “*Ἡ Ἐκκλησία ὡς κοινωμία θεώσεως*” (Θεσσαλονίκη 11 Μαρτίου 2010).

▶ 11. Στήν Γ΄ Ἱερατική Ἡμερίδα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Αἰτωλίας καί Ἀκαρνανίας, μέ θέμα: “*Τά μυστήρια ὡς μέσα καί τρόπος ἀνακαινισμοῦ τοῦ ἀνθρώπου*” (Ρίζα 12 Ὀκτωβρίου 2010).

▶ 12. Στους Ἀκαδημαϊκούς Διαλόγους τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Βεροίας, Ναούσης καὶ Καμπανίας, μέ θέμα: “*Ἡ ἀληθινή ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου κατὰ τὴν ὀρθόδοξη θεολογία*” (Βέροια 24 Ὀκτωβρίου 2010).

▶ 13. Στό Σεμινάριο Εἰδίκευσης Πτυχιούχων τοῦ Κέντρου Βυζαντινῶν Ἐρευνῶν τοῦ Α.Π.Θ. (Πρόγραμμα Βυζαντινῆς Θεολογίας 2010-2011), μέ θέμα: “*Οἱ φανερώσεις τοῦ Θεοῦ στήν κτίση καί τὴν ἱστορία, πηγὴ θεογνωσίας κατὰ τὴν ὀρθόδοξη θεολογία*” (Θεσσαλονίκη 25 Ἰανουαρίου 2011).

▶ 14. Στους Ἀκαδημαϊκούς Διαλόγους τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Βεροίας, Ναούσης καὶ Καμπανίας, μέ θέμα: “*Τὰ μυστήρια καί ἡ ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας*” (Βέροια 13 Νοεμβρίου 2011).

▶ 15. Στὴν Ἔνωση Θεολόγων Πιερίας, μέ θέμα: “*Κλῆρος καί λαός στήν ὀρθόδοξη θεολογία καί ζωὴ*” (Κατερίνη 27 Μαΐου 2012).

▶ 16. Σέ ἐκδήλωση τῆς Ἐνωμένης Ρωμηοσύνης στό Πνευματικό Κέντρο τοῦ Δήμου Γιαννιτσῶν, μέ θέμα: “*Ἅγιος Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός: θεολόγος τῆς Ἐκκλησίας καί διδάσκαλος τοῦ γένους*” (Γιαννιτσά 29 Μαΐου 2012).

▶ 17. Στό Κέντρο Ἐνοριακῆς Διακονίας Ἱεροῦ Ναοῦ ἁγίου Νικολάου Πατρῶν, μέ θέμα: “*Τὰ μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας ὡς λόγος περὶ τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς τοῦ κόσμου*” (Πάτρα 6 Ἰουνίου 2012).

▶ 18. Σέ ἐκδήλωση τῆς Ἐνωμένης Ρωμηοσύνης στήν Αἴθουσα Τελετῶν τοῦ Α.Π.Θ., μέ θέμα: “*Τό θεολογικό ἔργο τοῦ ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ*” (Θεσσαλονίκη 18 Ἰουνίου 2012).

▶ 19. Στὴν Ε΄ Ἱερατικὴ Ἡμερίδα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Αἰτωλίας καί Ἀκαρνανίας, μέ θέμα: “*Σύνδεσμος καί ἐνότητα κλήρου καί λαοῦ στὴ θεολογία καί ζωὴ τῆς Ὀρθόδοξου Ἐκκλησίας*” (Ρίζα 24 Σεπτεμβρίου 2012).

▶ 20. Στους Ἀκαδημαϊκούς Διαλόγους τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Βεροίας, Ναούσης καὶ Καμπανίας, μέ θέμα: “*Ἡ ἐνανθρώπιση τοῦ Θεοῦ καί ἡ θέωση τοῦ ἀνθρώπου*” (Βέροια 16 Δεκεμβρίου 2012).

▶ 21. Στό Σεμινάριο Εἰδίκευσης Πτυχιούχων τοῦ Κέντρου Βυζαντινῶν Ἐρευνῶν τοῦ Α.Π.Θ. (Πρόγραμμα Βυζαντινῆς Θεολογίας 2012-2013), μέ θέμα: “*Ἡ θεολογικὴ μεθοδολογία τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ*” (Θεσσαλονίκη 8 Ἰανουαρίου 2013).

▶ 22. Στὴν Ἱερατικὴ Σύναξη τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Καισαριανῆς, Βύρωνος καί Ὑμηττοῦ, μέ θέμα: “*Ὁ Χριστὸς στήν πρωτολογία, τὴν ἱστορία καί τὴν ἐσχατολογία τῆς Ὀρθόδοξης Ἐκκλησίας*” (Καισαριανή 16 Ἰανουαρίου 2013).

▶ 23. Στὴν ἐκδήλωση πρὸς τιμὴν τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, μέ θέμα: “*Ἡ πνευματικὴ ἀναζήτηση τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου καί οἱ τρεῖς Ἱεράρχες*” (Ἱ. Ν. Ἁγίου Νεκταρίου, Θεσσαλονίκη 27 Ἰανουαρίου 2013).

▶ 24. Στό Ἐπιμορφωτικό Σεμινάριο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Γλυφάδας, Ἑλληνικοῦ, Βούλας, Βουλιαγμένης καί Βάρης, μέ θέμα: “*Τὰ θεολογικά θεμέλια τοῦ ἀντιαιρετικοῦ ἀγώνα τῆς Ἐκκλησίας*” (Βούλα 11 Μαρτίου 2013).

▶ 25. Στο Σεμινάριο Ειδίκευσης Πτυχιούχων του Κέντρου Βυζαντινῶν Ἐρευνῶν τοῦ Α.Π.Θ. (Πρόγραμμα Βυζαντινῆς Θεολογίας 2013-2014), μέ θέμα: “*Τό ἑρωτεῖο στή θεολογία καί ζωή τῆς Ἐκκλησίας κατά τόν 8^ο-9^ο αἰώνα*” (Θεσσαλονίκη 10 Δεκεμβρίου 2013).

▶ 26. Στο Σεμινάριο ἀντιαιρετικῆς δράσης τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Διδυμοτείχου, Ὁρεστιάδος καί Σουφλίου, μέ θέμα: “*Οἱ θεμελιώδεις βάσεις τοῦ ἀντιαιρετικοῦ ἀγῶνα στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία*” (Ὁρεστιάδα 26 Μαΐου 2014).

▶ 27. Στο Ἐπιμορφωτικό Σεμινάριο Στελεχῶν Ἐνοριακῶν - Κατηχητικῶν Συνάξεων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Διδυμοτείχου, Ὁρεστιάδος καί Σουφλίου, μέ θέμα: “*Οἱ θεολογικοί πυλώνες τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς*” (Ὁρεστιάδα 27 Μαΐου 2014).

▶ 28. Στούς Ἀκαδημαϊκοὺς Διαλόγους τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Βεροίας, Ναούσης καί Καμπανίας, μέ θέμα: “*Ἡ ἐπικαιρότητα τῶν Διδαχῶν τοῦ ἀγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ*” (Βέροια 23 Νοεμβρίου 2014).

▶ 29. Στο Σεμινάριο Ειδίκευσης Πτυχιούχων τοῦ Κέντρου Βυζαντινῶν Ἐρευνῶν τοῦ Α.Π.Θ. (Πρόγραμμα Βυζαντινῆς Θεολογίας 2014-2015), μέ θέμα: “*Ἡ περιχώρηση καί οἱ συνέπειές τῆς γιά τόν ἄνθρωπο στή θεολογία τοῦ ἀγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ*” (Θεσσαλονίκη 3 Μαρτίου 2015).

▶ 30. Στο Μακεδονικό Παρατηρητήριο ὑπό τήν εὐλογία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, μέ θέμα: “*Τά θεολογικά θεμέλια τοῦ ἀντιαιρετικοῦ ἀγῶνα τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας*” (Θεσσαλονίκη 2 Νοεμβρίου 2015).

▶ 31. Στο Σεμινάριο Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου Παλαιοκάστρου, μέ θέμα: “*Ἡ φανέρωση τοῦ ἀνθρώπου στό σταυρό καί τήν ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ*” (Παλιόκαστρο 11 Μαΐου 2017).

▶ 32. Σέ συνάντηση φοιτητῶν καί καθηγητῶν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ ἀγίου Σεργίου Ρωσίας, μέ θέμα: “*Ἡ ὀρθόδοξη πίστη καί ζωή στοὺς Λόγους τοῦ ἀγίου Παΐσιου τοῦ ἀγιορείτου*” (Θεσσαλονίκη 12 Ἰουλίου 2017).

▶ 33. Στήν Ἱερατική Σύναξη τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Καρπενησίου, μέ θέμα: “*Ὁ ἄνθρωπος καί ἡ ἐν Χριστῷ ζωή του στήν ὀρθόδοξη θεολογία*” (Καρπενήσι 16 Ὀκτωβρίου 2017).

▶ 34. Στο Ἐπιμορφωτικό Σεμινάριο Στελεχῶν Ἐνοριακῶν - Κατηχητικῶν Συνάξεων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Διδυμοτείχου, Ὁρεστιάδος καί Σουφλίου, μέ θέμα: “*Ἡ σωτηρία τοῦ ὅλου ἀνθρώπου στήν ὀρθόδοξη παράδοση*” (Διδυμότειχο 18 Ὀκτωβρίου 2017).

▶ 35. Στήν Ἱερατική Σύναξη τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Διδυμοτείχου, Ὁρεστιάδος καί Σουφλίου, μέ θέμα: “*Τά ἔσχατα στή θεολογία καί ζωή τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας*” (Διδυμότειχο 19 Ὀκτωβρίου 2017).

▶ 36. Στο Πρόγραμμα Εἰσηγήσεων Ἀνοικτοῦ Πανεπιστημίου, συνδιοργανούμενο ἀπό τήν Ἑταιρεία Μακεδονικῶν Σπουδῶν, τό Ἀριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, τό Πανεπιστήμιο Μακεδονίας καί τήν Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας καί Δευτεροβάθμιας Ἐκπαίδευσης Κεντρικῆς Μακεδο-

νίας, μέ θέμα: “*Ἡ ὀρθόδοξη ἀνθρωπολογία ἐνώπιον τῶν προκλήσεων τοῦ 21^{ου} αἰῶνα*” (Θεσσαλονίκη 27 Μαρτίου 2018).

▶ 37. Στήν ἐτήσια ἐκδήλωση τοῦ Συλλόγου “Οἱ Φίλοι τῶν Οἰνουσσῶν”, μέ θέμα: “*Ἡ κοινωνία τῶν χαρισμάτων στή ζωή τῆς Ἐκκλησίας κατά τόν Ἀπόστολο Παῦλο*” (Οἰνοῦσες 29 Ἰουνίου 2018).

▶ 38. Στή Σχολή Γονέων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Αἰτωλίας καί Ἀκαρνανίας, μέ θέμα: “*Ὁ τρόπος τῆς Ἐκκλησίας στή θεολογία καί ἐν Χριστῷ ζωή τῆς*” (Θέρμο 3 Ὀκτωβρίου 2019).

▶ 39. Στό Σεμινάριο Εἰδίκευσης Πτυχιούχων τοῦ Κέντρου Βυζαντινῶν Ἐρευνῶν τοῦ Α.Π.Θ. (Πρόγραμμα Βυζαντινῆς Θεολογίας 2019-2020), μέ θέμα: “*Ἡ μοναστική θεολογική παράδοση κατά τόν Θεόδωρο Στουδίτη*” (Θεσσαλονίκη 13 Ἰανουαρίου 2020).

▶ 40. Στή Σχολή Γονέων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Αἰτωλίας καί Ἀκαρνανίας, μέ θέμα: “*Ἡ σωτηρία τοῦ ὄλου ἀνθρώπου στή θεολογία καί ζωή τῆς Ὀρθόδοξου Ἐκκλησίας*” (Ἀργίριο 26 Ἰανουαρίου 2020).

÷ ÷ ÷

ΙΑ΄. ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ

Ἄγγλικά, Γαλλικά.

— ÷ ÷ ÷ —